Gemeente Meppel

Memo

Kenmerk	: 3401354
Aan	: Gemeenteraad Meppel
Van	: College van B&W
Datum	: 15 april 2025
Onderwerp	: Voortgangsdocument RES-regio Drenthe 2025

Voortgangsdocument RES-regio Drenthe 2025
In 2021 spraken we in de Regionale Energie Strategie (RES)-regio Drenthe af om in 2030 3,45 TeraWattuur (TWh) grootschalige duurzame energie op te wekken met windmolens, zonneparken en zonnepanelen op grote daken. Voor Meppel kwam dat neer op 0,167 TWh in 2030. Ook blijven we zoeken naar duurzame warmtebronnen om onze huizen en gebouwen op een andere manier te verwarmen. In het bijgevoegde *Voortgangsdocument RES-regio Drenthe 2025* geven we aan waar we op dit moment staan.

Ontwikkelingen
De energiecrisis heeft veel in gang gezet. In de jaren richting de RES 1.0 lag de nadruk op het stimuleren van de energietransitie. Dat is op dit moment niet meer nodig. De vraag is nu hoe we de energietransitie kunnen faciliteren. De uitdaging is het tempo: de energietransitie is volop aan de gang. Dat is ook nodig om de doelstellingen in 2030 te halen. De transitie gaat inmiddels zo snel dat de netinfrastructuur overbelast is. Er wordt hard gewerkt om dat knelpunt op te lossen. Dit doen we in op lokaal en regionaal niveau, en in samenwerking met de netbeheerders. Naast de techniek is het aantal ‘handjes’ een probleem. In Drenthe is er veel werk in de energietransitie, maar er zijn te weinig mensen die al dat werk kunnen doen.

Huidige situatie
We constateren dat we in de RES-regio Drenthe op 31 december 2024 met 2,01 TWh een aanzienlijk deel van onze Drentse bijdrage van 3,45 TWh gerealiseerd hebben. De realisatiegraad is daarmee in de afgelopen periode gestegen van 55,3% naar 58%. Specifiek voor Meppel is dat 0,0224 TWh van de 0,165 TWh die we onszelf als doel stelden. Dat is een realisatiegraad van 13%.

Gewenste situatie
We spraken regionaal af om in 2030 3,45 TeraWattuur (TWh) duurzame energie op land op te wekken met windmolens, zonneparken en grote zonnedaken. We stelden ambities op over hoe we dat het best kunnen doen. Ook de realisatie van de gehele Drentse bijdrage van 3,45 TWh lijkt op weg naar 2030 een uitdaging. Er is stevige inspanning nodig om alle projecten zo snel mogelijk te vergunnen, het elektriciteitsnet op tijd te verzwaren en projecten voor 2030 te realiseren.

Realisatie van de volledige opgave in Meppel is en blijft een uitdaging. Inmiddels zijn met het programma Duurzaam, het Omgevingsprogramma Noord IV en de ontwerp Omgevingsvisie de eerste beleidsmatige stappen gezet en ruimtelijk kaders vastgesteld voor het realiseren van de grootschalige opwek opgave. Windenergie is met name voor Meppel het grootste aandeel van de potentiële (grootschalige) energie opwek opgave. Het realiseren van windturbines in combinatie lokaal eigendom is een proces dat veel tijd kost. Daarbij hanteren we het uitgangspunt om zorgvuldige participatie uit te voeren, zodat omwonenden en de lokale omgeving nauw betrokken worden bij een potentieel project. Met betrekking tot het stimuleren en realiseren van zonnepanelen op grote daken wordt veel hinder ervaren met het krijgen van een grootverbruikaansluitingen in verband met de huidige netcongestieproblematiek. Dit betekent in de praktijk veel kleine en versnipperende projecten waarvoor maatwerk nodig is. We maken hier werk van, maar dat gaat niet altijd makkelijk. Voor het oplossen van de knelpunten, zoals financiering en netcapaciteit, trekken we in de regio Drenthe gezamenlijk met elkaar op. Ondanks dat streven we er nog steeds naar om onze energie-opgave in 2030 gerealiseerd te hebben.

Participatie
In Drenthe zit de RES op dit moment in de uitvoeringsfase. Daardoor ligt de regionale nadruk binnen participatie nu bij het realiseren van concrete projecten. Op regionaal niveau is de inzet daarom komen te liggen op het informeren over de voortgang van de RES en heeft er niet opnieuw beleidsparticipatie plaatsgevonden.

Vervolgstappen RES Drenthe
Voor de zomer van 2025 wordt een nieuwe samenwerkingsstructuur voor de regio Drenthe vastgesteld. Daarin komen de thema's zoals energie-opwek, industrie, gebouwde omgeving en het energiesysteem samen. Vanaf juli 2025 valt de uitvoeringsstrategie van de onder deze nieuwe structuur en blijven lopende projecten doorgaan.

Voor 1 juli 2027 stellen we opnieuw een voortgangsdocument op, dat we ter informatie aan u aanbieden. Daartussenin rapporteren we halfjaarlijks de voortgang op de afzonderlijke doelstellingen. Deze rapportages publiceren we op de website www.energievoordrenthe.nl. Na 2027 volgt er ook in 2029 een voortgangsdocument. Wanneer er tussentijds op regionaal niveau nieuwe opwek-ambities worden geformuleerd, stelt het Drents Overleg Energie een RES 2.0 Herijking op. Deze RES 2.0 Herijking wordt dan ter besluitvorming aangeboden aan gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen. Op dit moment is hiervan geen sprake.

Vervolgstappen Meppel
We hebben in de RES 1.0 afgesproken om onze opgave voor grootschalige energieprojecten in te vullen door middel van windenergie en zonne-energie. Daarbij heeft de gemeenteraad vastgesteld om grootschalige energieprojecten met 100%

lokaal eigendom te realiseren. Op dit moment zijn er voor alle bovengenoemde ambities separate projecten opgestart:

- Windenergie: we onderzoeken op welke wijze windturbines in combinatie met het bedrijventerrein en de wateropgave kunnen landen in het gebied Noord IV. Daarnaast zijn we op dit moment bezig met het opstellen van een plan van aanpak voor het realiseren van windenergie. Onderdeel hiervan is een routekaart om inzicht te krijgen in de vervolgstappen voor het realiseren van een windenergieproject met lokaal eigendom. Daarbij wordt ook een participatie- en communicatieplan opgesteld. Dit doen we mede in samenwerking met de buurgemeenten (gemeenten De Wolden, Steenwijkerland, Westerveld en de provincie Drenthe). Na vaststelling van het plan van aanpak door het college zullen we u op de hoogte brengen van de te nemen vervolgstappen.
- Zonne-energie: we zijn op dit moment uitvoering aan het geven aan de zon-opgave tot 2030. Hiervoor wordt gekeken naar de potentie van zon-op-gebouw (voorheen “zon-op-dak") en zonnepanelen langs snelwegen. Voor zonnepanelen langs snelwegen zijn we aangesloten bij de OER-projecten vanuit Rijkswaterstaat. Medio 2025 zullen we u op de hoogte brengen van onze vervolgstappen.
- *Netcongestie:* in samenwerking met de netbeheerders en regio zijn we druk bezig met het uitbreiden van de energieinfrastructuur op zowel hoog-, midden-, als laagspanningsniveau. In totaal worden er voor 2035 één hoogspanningsstation gerealiseerd, meerdere middenspanningsstations en worden het aantal trafohuisjes en kabels onder de grond verdubbeld. De netbeheerders zijn hierin leidend, en wij faciliteren en ondersteunen als gemeente waar mogelijk.

Financiën
Voor de uitvoering van de RES en de regionale werkzaamheden ontvangt de RES-regio Drenthe via de provincie Drenthe een doeluitkering van het Rijk. De regionale werkzaamheden worden binnen de doeluitkering van het Rijk uitgevoerd. De uitvoering van de RES-ambities van de gemeente Meppel worden uitgevoerd door team Duurzaam.

Informatiebijeenkomsten
Op dinsdag 22 april komt het Voortgangsdocument RES-regio Drenthe 2025 in de openbaarheid door middel van een persbericht. Op donderdag 24 april en dinsdag 6 mei vinden er ’s avonds digitale informatiebijeenkomsten plaats voor raadsleden, statenleden en leden van de algemeen besturen waterschappen. U kunt zich hier aanmelden voor een van beide bijeenkomsten.

Bijlagen

- Bijlage 1- Voortgangsdocument RES-regio Drenthe 2025
- Bijlage 2 - Infographic Voortgangsdocument